

By special order to friends of TASHMA

תא שמע

פרשת בא

זמנים

פרשה מפורשת הרה"ג דוד שרעבי

(י"ב ו') והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים,

הקדוש ברוך הוא ציווה את בני ישראל שיעשו קרבן פסח, וכתב רש"י - רבי מתיא בן חרש אומר שלא היו בידם מצות להתעסק בהם כדי שיגאלו שנאמר "ואת ערום ועריה" ונתן להם שתי מצות דם פסח ודם מילה, זאת אומרת שבני ישראל היו צריכים זכות כדי לצאת ממצרים ובלי זכויות הם לא יכלו לצאת, לכן הקב"ה נתן להם שתי מצוות כדי שיהיה להם זכות לצאת.

וקשה שהרי בפרק ג' פסוק י"ב מבאר רש"י שמשה רבינו שאל את הקב"ה איזה זכות יש לישראל לצאת ממצרים, וענה לו הקב"ה שהם עתידים לקבל התורה על הר סיני ובזכות זה הם יוצאים ממצרים, אם כן קשה למה צריך עוד מצוות של קרבן פסח ומצוות מילה כדי שיהיה זכות לצאת, והרי כבר יש להם את הזכות שהם עתידים לקבל את התורה בהר סיני?!

אלא אמשול משל, אדם בעל אורחות מסויימת רוצה ללכת לארץ אחרת, ותחילה הוא צריך לקבל אישור כניסה, הוא בא לקונסוליה ומראה שהוא רופא ומהדינה שהוא הולך אליה צריכה רופאים, מיד נותנים לו אישור כניסה בזכות שהוא רופא! אבל עדיין הוא צריך לשלם על הנסיעה! האישור כניסה אמנם מקנה לו אישור לצאת ממדינתו ולהיכנס למדינה האחרת, אבל עדיין הוא צריך לסדר את הנסיעה! הוא צריך רגלים! הוא צריך מסיסה!

כך גם כן היה עם בני ישראל, נכון שהם יוצאים ממצרים בזכות שהם יקבלו את התורה בהר סיני אחרי שהם יצאו, אבל בכל זאת זה רק זכות לצאת! אבל עדיין צריך רגלים, צריך עוד זכויות עכשיו בשביל שיהיה אפשר להתחיל ללכת! דעו לכם - לפעמים אדם מבקש מהקדוש ברוך הוא פרנסה, בריאות, ועוד בקשות, והוא אומר אנא ה' תעזור לי בזכות שאני אחר כך אעזור לעניים, בזכות שאחר כך אני מבטיח שאני אתחזק עד בעבודת ה'! יפה מאוד, יכול להיות שיהיה לו זכות בגלל כוונותיו הטובות שהוא מבטיח

www.tashma.net

משפט שלמה הרה"ג שלמה כהן

הנזק שנגרם לו באובדן הביזנס כי הוא עבר על איסור של הסגת גבול, ויורד לאומנותו של חברו.

פסק הדין:

בנו של המנכ"ל אכן עבר על איסור של הסגת גבול במה שעשה, ומותר לקרוא לו "רשע", אבל אין לחייב את חברת א.ב.ג. להחזיר לו את הביזנס, ואין לחייב את בנו של המנכ"ל לשלם לו פיצויים.

הסבר:

יש בשאלה זו שני סוגיות שצריך לדון בהם. הראשון הוא האיסור של "עני המהפך בחררה", ובא אחר ונוטלו" המבואר בחו"מ סימן רלז.

והשני הוא האיסור של הסגת גבול ויורד לאומנותו של חברו המבואר בחו"מ סימן קנו ובסימן שע

"עני המהפך בחררה" מבואר בגמרא קידושין דף נט, שרב גידל רצה לקנות איזו קרקע, ובא אחר והקדים אותו

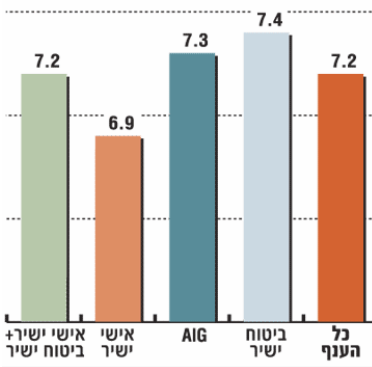
ומבואר שההוא שקנה לפניו עבר על איסור, ומותר לקרוא לו "רשע" אבל המקח קיים. ונפסק בחו"מ סימן

המסקנה: מר בנימיני, סוכן ביטוח ותיק, היה מספק את כל צרכי

הביטוח של חברת א.ב.ג. בע"מ במשך יותר מעשר שנים. חוץ מצי רכבים גדול הכולל למעלה מארבעים רכבים, היה ביטוח מבנים, תאונות עבודה, וכן הלאה. בסוף כל שנה לועזית, בנימיני היה שולח את הפרוט של הצעתו לשנה הבאה, ואחרי אישור של החברה, מבצע את העסקה לשביעת רצונה של החברה, ובמחיר טוב. ביולי 2008, קבל בנימיני מכתב מהחברה שהם מבטלים את כל סוגי הביטוח שהם עושים אצלו מסוף החודש. וכשהיה בנימיני טלפון לברר את הענין, אמרו לו שבנו הבכור של המנכ"ל הוציא עכשיו רישיון להיות סוכן ביטוח, הציע את שרותיו, והחברה החליטה להעביר לו את כל הביטוח שלהם.

הטענות:

בנימיני תובע את בנו של המנכ"ל לשלם לו פיצויים על

לא לבשו במצרים את הבגדים של המצריים אלא לבשו בגדים של יהודים, אם כן למה הם לקחו בגדים ממצרים והרי בין כה הם אינם יכולים ללבוש אותם כי הם בגדים של מצריים ולא בגדים בסגנון של יהודים, אלא ודאי שהם לקחו את הבגדים בגלל השוויון שלהם שהם היו יקרים מאוד לא בשביל ללבוש, אלא רק הערך שלהם היה יקר מאוד, וזה הראייה שהבגדים היו יקרים!

ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכרי ישראל, ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרך,

בפרשה הקודמת במכת צפרדע כתוב - (פרק ח' פסוק ב') **"ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים"**, וכתוב במדרש וכך גם מפרש רש"י שכתוב לשון יחיד **"ותעל הצפרדע"** והפירוש שלמעשה עלתה מן היאור רק צפרדע אחת והמצריים היו מכים את הצפרדע, וכל פעם שהם היו מכים היו יוצאים מהצפרדע הזו כמויות כמויות של צפרדעים.

וקשה לי! הרי המצריים רואים שכל פעם שמכים את הצפרדע היו יוצאים כמויות אדירות של עוד צפרדעים, אם כן למה הם המשיכו להכות את הצפרדע ההיא, וכי הם לא רואים מה שכל ילד מבין שאם יוצאים כל כך הרבה צפרדעים כשמכים אותו אז פשוט צריך לא לנגוע בו?!

←

באמת, ויכול להיות שיכינו לו כבר את הברכה שהיא תהיה מוכנה בשמים, אבל עדיין צריך להגיע אליה בשביל לקבלה, ובכדי להגיע צריך מעשים טובים עכשיו! צריך עבודת ה' עכשיו, ואז אם זכויות אלה אפשר להגיע לקבל את הברכה! ואתן דוגמא קטנה, יש הילולא, אנשים שמחים ואומרים סיפורים על הצדיק ממש נפלא, הדליקו נרות וסגולות! יפה מאוד, יכול להיות שיש זכויות כזה, אבל מכל זה לא רואים שינוי במהלך החיים, הכל נשאר אותו הדבר, ולמה? כי האנשים הרבו זכויות אבל הם אינם עוזרים אם אתה לא יכול להגיע אליהם בשביל לזכות בהם ולהכניס לכיס! בשביל להגיע צריך זכויות של **עבודה ממש של מצוות ומעשים טובים של עליה בקדושה עכשיו!!** כל השאר זה רק שאדם רוצה להשקיע את המצפון בלי להזיע! ונשיב זאת לליבנו.

"י"ב ל"ה) ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלות,

פירש רש"י שהשמלות (הבגדים) אף הם היו חשובות להם יותר מהכסף ומהזהב, והמאוחר בפסוק הוא יותר חשוב, לכן כתוב קודם **"כסף"** ואחר כך כתוב **"זהב"** שהוא יותר חשוב, ואחר כך כתוב **"ושמלות"**, וזה מראה שהבגדים היו בגדים חשובים מאוד שהיו יותר יקרים מהכסף ומהזהב!

ואיך אנחנו יודעים שהבגדים היו יותר חשובים מהכסף ומהזהב? נראה לומר שהרי ידוע שבני ישראל לא שינו במצרים לא את שמם וגם לא את מלבושם! זאת אומרת שבני ישראל

משפט שלמה - המשך

ואין הדגים קנויים לבעל הרשת, אבל אם היה בית קיבול, הדגים הם שלו והלוקחם עובר על גזל דאורייתא. וכן נפסק בחו"מ סימן שע. והמרדכי למד מכאן, ודבריו מבוארים בסימן קנו סעיף ה', שאם יהודי עושה מלאכה אצל גוי אסור ליהודי אחר לבא ולהזיל את המחיר ולקחת לו את העבודה, אבל אם עשה כן, אין מוציאים מידו. והטעם שאסור כי זה כמו שהגוי תפוס ברשת של היהודי שעושה לו את המלאכה, ואע"פ שאין כאן קנין ואין הגוי קנוי לו, ואין לו קנין על עבודה שהוא עושה עבורו, מכל מקום זה יהיה גזל דרבנן לקחת ממנו את מה שהצליח לתפוס לעצמו, וכמו בדיק הדגים. אבל אע"פ שאסור, מבואר שאין מוציאים ממנו, והטעם לכך, כי זה גזל דרבנן ולא דאורייתא, ובגזל כזה, אין הבי"ד מוציאים מהגזלן.

ולכן במקרה שלנו, ודאי שבנו של המנכ"ל עבר על איסור זה של גזל דרבנן, אבל אי אפשר לחייב אותו להחזיר מה שלקח כיוון שאין כאן גזל דאורייתא, אין מוציאים מידו. אבל גם כאן, נראה שאם הוא היה

סוכן ביטוח. אבל ברע"א מובא שאם המלמד נשכר לזמן מוגבל, באמצע הזמן אסור לאדם אחר להציע את עצמו, אבל לקראת סוף הזמן הקבוע יכול מלמד אחר להציע את עצמו לעבודה, ואין בזה איסור של "עני המהפך בחררה". ולכן במקרה שלנו, אם בנו של המנכ"ל היה ממתיק עד סוף השנה, אע"פ שלבנימיני יש כבר את הביזנס 10 שנים, כיון שצרכים לחדש את החוזה כל שנה, לא היה בנו של המנכ"ל עובר על איסור זה. אבל כיון שלא המתין הוא אכן עבר על האיסור, ומבואר שם שמותר לקרוא לו "רשע", אבל מכל מקום הקנין חל, ולכן אין לחייב את חברת א.ב.ג. בע"מ, ולא את בנו של המנכ"ל לבטל את החוזה שחתמו עליו.

הסגת גבול מבואר בגמרא גיטין דף נט שאם יהודי פרש רשת בנהר, ונתפסו לו דגים, ובא אחר ולקח את הדגים לפני שבעל הרשת יכול להוציא אותם, מי שלקח את הדגים הוא "גזלן דרבנן" אע"פ שהדגים הם לא של בעל הרשת (מדובר ברשת שאין לה בית קיבול ולכן אינה כלי

רלו סעיף א', שהאיסור לקנות לפני השני הוא דווקא אם המוכר כבר סגר איתו מחיר וכל מה שנשאר הוא הקנין, אבל אם עדין לא סגרו על מחיר, אין איסור. ובגמרא נחלקו רש"י ור"ת אם האיסור הוא גם בדבר מציאה, ואי אפשר למוצאו במקום אחר, ושני הדעות מובאות להלכה, והרמ"א הכריע שבדבר שהוא בגדר "מציאה", אין איסור כלל. ואע"פ שהמחבר הביא את שני הדעות, מוכח בסעיף ב' שגם הוא סובר שבדבר שהוא מציאה אין איסור, כי הוא פסק שם, שאם בעל בית אחד שכר מלמד לבנו, יכול בעל בית אחר לשכור את אותו מלמד, ולהפסד בעל הבית הראשון, אם הוא חושב שמלמד זה הוא מה שבנו צריך. ובאותו סעיף, פסק המחבר שאסור למלמד להשכיר את עצמו לבעל בית שיש לו כבר מלמד, אם לא אמר בעל הבית שאינו רוצה אותו יותר. ואיסור זה נלמד מאותה סוגיה בגמרא קידושין. (עיין תו"ס שם) ולכן במקרה שלנו, בנו של המנכ"ל עבר על איסור זה כשהציע את עצמו לחברת א.ב.ג. בע"מ שיש להם כבר

אלא הביאור הוא כך:

כתוב בתהילים שדוד המלך ביקש מהקדוש ברוך הוא שיקבל את הקרבן שלו ויחשיב את הקרבן שהוא מקריב כאילו שהוא הקריב קרבן חשוב כמו אדם הראשון.

ומה היה מיוחד בקרבן של אדם הראשון?

המיוחד בקרבנו של אדם הראשון הוא שהקריב שור שהקרניים שלו היו בעולם עוד לפני שהפרסות שלו הגיעו לעולם - זאת אומרת שבכל שור שיש בעולם שנולד מפרה הוא נולד על הרגליים, שקודם הרגליים שלו מגיעים לעולם ואחר כך גודלים לו קרניים במשך השנים, אבל אדם הראשון לא הקריב שור "שנולד" אלא הוא הקריב את השור הראשון שהקדוש ברוך הוא ברא מהאדמה, וכיון שהקדוש ברוך הוא ברא את השור מהאדמה לכן השור הזה הגיע לעולם ישר כשור גדול ומבוגר, ולכן השור הזה נקרא שור שהקרניים שלו קדמו לפרסותיו כי כשהוא נברא ועלה מהאדמה קודם הגיעו לעולם הקרניים ורק אחר כך הרגליים (הפרסות) וכל זה מדויק מהפסוק בתהילים שכתוב (פרק ס"ט פסוק ל"ב) "וּתִיטֵב לֵה' מִשּׁוֹר פֶּר מִקֶּרֶן מִפְּרִים" שדוד המלך ביקש שהקרבן שלו יהיה חשוב לפני הקדוש ברוך הוא אפילו יותר מהקרבן של אדם הראשון שהקריב דבר מיוחד, שהקריב שור שהקרניים שלו קדמו לרגליים.

טוב! כעת צריך להבין מה כל כך מיוחד בזה שאדם הראשון הקריב שור מסוג מסוים, אז מה? הרי זה מה שהיה לו וזה מה שהוא הקריב ומה כל כך מיוחד בזה?

אלא בואו נקח משל מחברות של מכוניות בעולם הזה, חברה של רכבים שקיימת מאה שנה ויותר הדבר שהם שמים בתצוגה של הכניסה למפעל זה לא הדגם האחרון והחדש ביותר, כי חדש תמיד מתחלף כל שנה לדגם אחר, אלא הם שמים את הדגם הראשון זה שיש לו גלגלים כמו של עגלה ושמדליקים אותו על ידי סיבוב מוט ברזל בקדימה של המכונית! ולמה שמים דוקא את הדגם הראשון?

כי הדגם הראשון מראה מאיפה התחילו ומראה על הוותק של החברה ועל כל ההיסטוריה וגם קשה כבר להסיג כזה רכב היום וזה המיוחד שבו!!

כעת אנחנו נבין מה המיוחד בשור שהקריב אדם הראשון, בואו ונבדוק, כמה שוורים יש בעולם שנבראו מהאדמה? רק אחד!! כל השאר נולדו מהשור ומהפרה הראשונים, לאדם הראשון היתה אפשרות להקריב את השור הראשון שאין עוד כמוהו או להקריב שור שנולד מהשור הראשון שיש הרבה מהם, ואדם הראשון בחר להקריב דוקא את הדגם הראשון שאין עוד כמוהו

ולא לשמור אותו לעצמו, אלא הראה שכל תאוות העולם הזה שטויות ודוקא את הכי חשוב הוא מקריב לקדוש ברוך הוא, ואז הוא הקריב את השור הזה שהיה שור שקדמו הקרניים שלו לפרסות, וזה ביקש דוד המלך בתהילים שהקדוש ברוך הוא יקבל את הקרבן שלו ויחשיב אותו אפילו יותר מהקרבן של אדם הראשון שהיה קרבן חשוב מאוד!

כעת אנו נבין למה המצריים הרביצו כל כך הרבה לצפרדע הראשון שעלה מהיאור ואפילו שהיו יוצאים ממנו עוד הרבה צפרדעים הם המשיכו להכות אותו, כי הם רצו להרוג את הנם של הקדוש ברוך הוא את הצפרדע הראשון המיוחד שהקדוש ברוך הוא הביא! כי הם לא רצו שיהיה גלוי הניסים של הקדוש ברוך הוא ושכולם יראו שיש אלהים, לכן הם ניסו שוב ושוב להכות ולהרוג את הצפרדע שהיה בו גם ודוקא את הצפרדע הזה דוקא על זה כאב להם להרוג את הראשון, להרוג את המיוחד!!

כעת ניכנס עוד קצת, כמו שיש שור מיוחד שהיה השור הראשון, וכמו שיש צפרדע מיוחד שהיה לו כח להוציא עוד הרבה צפרדעים ולכן רצו להרוג אותו - כך גם עם ישראל הם העם המיוחד שבין כל העמים, הם העם שבשבילם נברא העולם, ולכן בהרבה פסוקים ומקומות עם ישראל נקראים "ראשית", וגם נקראים

"בכור" כמו שכתוב (בפרק ד' פסוק כ"ב) "ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכרי ישראל", וזה בגלל שהם המיוחדים מכל העולם, ולכן מנסים כל האומות להרביץ דוקא להם, ולשעבד אותם, ולהראות לכולם שאין דבר מיוחד בעם הזה וכך למעשה הם נלחמים במעשיהם נגד הקדוש ברוך, ולכן במצרים בפרשה שלנו הקדוש ברוך הוא הביא את המצריים את מכת בכורות שהקדוש ברוך הוא אמר שכעת הוא יקח את המיוחד שלהם את הראשון שלהם!

וזה מה שכתוב בפסוק: "ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכרי ישראל, ואמר אליך שלח את בני יעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרך!!"

נזכור שכולנו בכורות! בכורות של הקב"ה! האם לא מוטל עלינו להתאמץ עוד בעבודת ה' כפי גודל מעלתינו?!

משפט שלמה - המשך

שום איסור, כי המפרסם רק מציג את עצמו, ואינו בא לקחת מה שכבר שייך לאחרים.

שאלת מבחן:

בקניון גדול יש שני סופרמרקטים וכל אחד בקצה אחר של הבניין באחד מהם עושים מבצע שבכל קניה מעל אלף שקלים, מקבלים שני בקבוקי יין ושלישיה של קרלסברג. המנהל שלח נער עם פליירים לפרסום המבצע, ואמר לו להיכנס לסופרמרקט השני ולחלק גם שם את הפליירים האם מותר לו לעשות כן?

מחכה עד סוף השנה כשבנימיני היה צריך לחדש את החוזה שלו עם חברת א.ב.ג בע"מ הוא לא היה עובר על שום איסור כי בסוף השנה כל חברה עשויה לבדוק את השוק, אם אפשר להשיג תנאים יותר טובים במקום אחר, ומותר לבנו של המנכ"ל וכן לכל סוכן ביטוח אחר להתחרות על הביזנס, אבל האיסור הוא לעשות את זה באמצע השנה כשכבר נסגר חוזה עם חברה אחרת ולהציע שיבטלו את העסק שחתמו עליו כבר.

ולכן אין ללמוד מכאן שאסור לפרסם, כי אין בפרסום

עטיפה כפולה

שאלה: ארוחה חמה במטוס, שהארוחה היה בתוך עטיפה כפולה. אם נתחמם הארוחה בתנור, וידוע שהיה גם כן בתנור באותה זמן בשר טרייף מגולה, האם מותר לאכול הארוחה?

זיעה: כבר דברנו לענין זיעה, שאם יש מאכל שמזיעה בתוך התנור, הוי כאילו נתמלא כל התנור באותה מאכל. ולכן אם יש מאכל שאינו כשר בתוך התנור, נמצא שכאילו נתמלא כל התנור במאכל טרייף. נמצא שיש מאכל טרייף שעומד ממש על גבי הארוחה הכשר שבעטיפה כפולה.

אין ב' כלים בולעים זה מזה: גם דברנו, שיש מוסג שאין כלים בולעים זה מזה. דהיינו, שאף אם יש שני כלים חמים שנוגעים זה לזה, מ"מ אין מעביר שום בליעות מזה לזה. שאי אפשר להעביר בליעות אלא ע"י אמצעות של מאכל או משקה^(א).

עטיפה כפולה: ולכן ע"י עטיפה כפולה, עכשיו אי אפשר בשום אופן שיבוא מאכל טרייף מחוצה ליכנס לתוך המאכל הכשר שבפנים. שאפילו אם יש בשר טרייף ממש על גביו, רותח בתוך תנור, מ"מ אינו עומד אלא ע"י העטיפה החיצונית. ואין שייך העטיפה חיצונית להעביר שום בליעות לתוך העטיפה פנימי. שאין הבערת טעם מכלי לכלי, ולכן אין העברת טעם מעטיפה חיצונית להעטיפה פנימית. וכיון שהעטיפה פנימי אינו נאסר, נמצא שהמאכל שבתוכה מותר הוא.

לכתחילה: אבל הדין שאין כלים בולעים זה מזה אינו אלא בדיעבד (וכמש"כ הרמ"א). אבל לכתחילה יש לזהר לחוש שכלים בולעים זה מזה. ולכן עדיין יש לנו שאלה. שאף שבדיעבד אין הארוחה במטוס נאסר, מ"מ למה לכתחילה מותר לאכול אותה?

"לכתחילה" ו"בדיעבד": כדי ליישב את זה, קודם כל צריך להבין המילות "לכתחילה" ו"בדיעבד". שיש להקשות - בכל מאכל שאינו נאסר בדיעבד, האם יותר טוב לזרוק אותה ולקנות מאכל אחרת במקומה? בודאי לא^(ב). אלא מותר עכשיו לאכול לכתחילה, כיון שכבר נעשה. שאף שלכתחילה לא היה לנו לעשות, מ"מ אחר שכבר עשה, עכשיו לפנינו אין בידנו אלא לבחור לזרוק אותה או לאכול אותה. והלכה הוא שמותר לאכול^(ג). [למשל - בשר שנתבשל בקדירה חלבית שאינו בן יומו. אף שלכתחילה אין לבשל בשר בתוך קדירה חלבית שאינו בן יומו, מ"מ בדיעבד אינו נאסר כיון שהוא אינו בן יומו^(ד). ולכן עכשיו מותר לכתחילה לאכול הבשר, ואין לזרוק אותה]. ולכן ה"ה במטוס שכיון שיש לפנינו הארוחה, אינו מחוייב למנוע מלאכול אותה ולקנות מאכל אחרת במקומה או להביא מתחילה מאכל אחרת. ואף שאה"נ לכתחילה אין לבחור לאכול במקום שידוע שהמאכל יהיה נעשה ע"י איסור לכתחילה^(ה). [למשל - שאין לילך למסעדה שידוע שהם אינם מקפידים ומבשלים בשר בתוך קדירה חלבית שאינם בני יומם^(ו). אבל הכא לא בחרת לאכול שם, אלא צריך להיות על המטוס מטעם אחר, מטעם שצריך לטוס. ורק אגב נכלל במחיר של הטיסה מגיע לו ארוחה. לכן אין צריך לזרוק אותה, ואין צריך לקנות אוכל אחרת כדי להביא על המטוס.

עוד מעלה בעטיפה כפולה: עוד מעלה בעטיפה כפולה הוא, שעכשיו הוא מכוסה טוב. ומפני זה נוהגין הרבה להשתמש במיקרוגל בין לבשר בין לחלב באופן שהכל שנכנס לתוכה (בין הבשר בין החלב) מכוסה בעטיפה כפולה. ודע, השני כיסויין אלו אינו "דין", אלא עצה בעלמא איך להיות בטוח שהוא מכוסה טוב, ולכן בודאי הכל תלוי במציאות. והטעם שמותר הוא משום שכיון שידוע שמכוסה טוב, עכשיו אין בעיה של זיעה. וא"כ לא נשאר לנו אלא חששות לכתחילה. חשש שמא לא יהיה מכוסה, וחשש שמא כלים בולעים זה מזה. ועל חששות אלו אין צריכים לחוש בשני פעמים נפרדים^(ז).

סיכום: עטיפה כפולה, לא בלבד שהוא עצה כדי להיות בטוח שמכוסה היטב ולא הוציא זיעה. אלא גם הוא דין שע"י אין שום נגיעה יכול לאסור המאכל שבתוכה. והוא מדין "אין כלים בולעים זה בזה". אבל כיון שהדין שאין כלים בולעים זה מזה אינו אלא בדיעבד, לכן אין להקל אלא במצב בדיעבד. ועל גבי מטוס הוא כמו מצב בדיעבד, כיון שכבר נכלל בתוך המחיר של הטיסה, והוי כמו שצריך לזרוק אותה ולקנות אחרת במקומה. ולכן אף אם יש חשש או יודע שנפל בשר טרייף עליה בתוך התנור, מ"מ מותר ע"י העטיפה כפולה.

(א) ואה"נ אם יש הרבה רועז ציודים, שפיר מעביר הצליעות. ע' ברמ"א י"ד ס' כ"ג ס"ח וצח"ד שם צציאורים ס"כ. (ב) ואדרבה אסור לזרוק משום כל תשחית, ואפשר שגם נחשב כאפיקורס. ע' בפתי' ס' קצו סק"י ח"ל מי שרואה להחמיר לנהוג איסור בדבר שלא מלגיו שהחמירו אמוראי כגון מה שנחבטל בששים או בכלי שני הוי כמו אפיקורסות ואלא שכרו בהפסדו עכ"ל. (ג) ורק לענין מים מלגיו לא כזה. ע' ברמ"א י"ד ס' כ"ג ס"ג שכתב שצריך לזרוק המים, שאינו בן יומו וטעמ' שצדק כלל מותר בדיעבד. והטעם לא ע"ש צ"ח סק"י וצ"ח סק"י שהסבירו שהוא מפני שכיון שמים אינם חשודים, ויכול בקל ליקח מים אחר, א"כ נחשב כלכתחילה. וע' בשבוע הבא בעמרי"י. (ד) טוש"ע י"ד ס' כ"ג. (ה) ע' בצא"ח י"ד ח"א ר"ס נד. (ו) יותר נוגע לענין מלגיו שהם סומכין על היתר מכירה בשביעית. או לענין לילך לבית חצירו סומכין על היתר מכירה. לענין אם רואה לאכול שמה לאחר שביעית. שאף אם יודע שעכשיו אין שום צביה בהשגחות וכו', מ"מ הקדירות הם אינם בני יומם מצליעות שביעית (אם סברו שהיתר לא טוב). ולכן לכתחילה אין לבחור לאכול שמה. אבל אם צריך לילך לשם מטעם אחר, למולן לחופש לצריאות או לחצר כדי להמשיך הקשר, ואגב אוכלים שמה, אפשר שזה נחשב כמנאצ דיעבד וכדלקמן. (ז) כבר דברנו בזה לפני כמה שבועות, שכיון שאי אפשר להיות איסור עד שיש צ' חששות צ"כ פעמים, לחוש בפעם אחת שהבשר ילא לחולה (או ע"י כלים בולעים זה מזה או ע"י זיעה מפני שהכסוי לא טוב) ובפעם אחרת שהחלב ילא לחולה, לכן כיון שאין אלו חששות בעצמם לחבר לכתחילה, אין צריך לזהר לכתחילה לחשוב בחשבון יותר ממה שיכול להיות בפעם אחת.